

LECTURA
activa

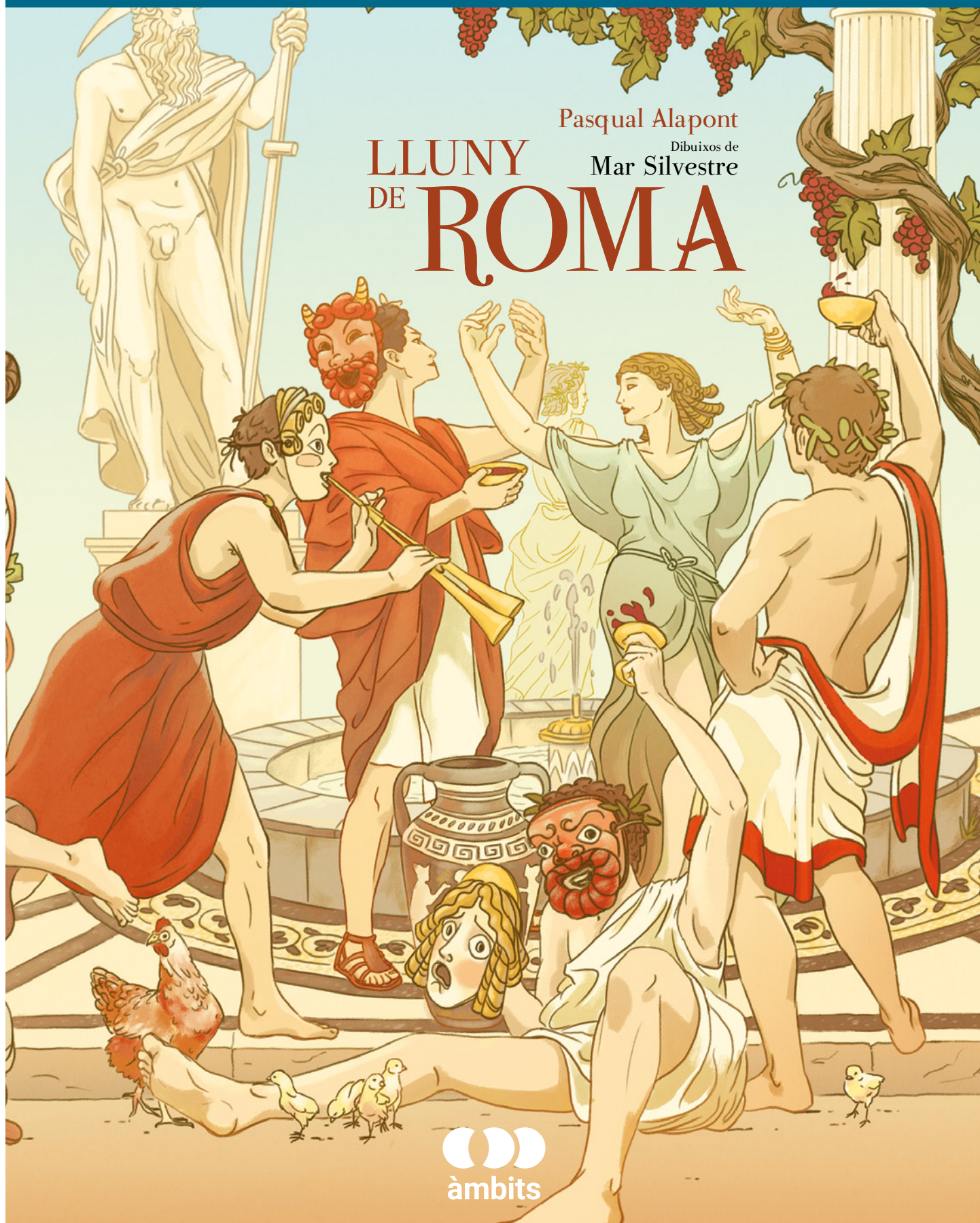
Quadern
per a l'alumnat

Pasqual Alapont

Dibuixos de

Mar Silvestre

LLUNY
DE
ROMA

ET DONEM LA BENVINGUDA A LECTURA ACTIVA!

Aquest és el quadern de treball *Lectura activa* del llibre *Lluny de Roma*, de Pasqual Alapont. Les activitats que et plantejem a continuació tenen com a objectiu ajudar-te a recordar el contingut del llibre i treballar una sèrie de qüestions que s'hi relacionen però que, a més, et resultaran útils per a altres aspectes de la teua vida acadèmica i social. També pots fer les activitats digitals autocorrectives que trobaràs en la fitxa del llibre en el web www.bromera.com, juntament amb altres recursos.

La primera part del quadern planteja un treball sistemàtic i escrit, mentre que en la segona part trobaràs activitats per a resoldre de manera individual i unes altres que hauràs de treballar en parella, en grup o amb la classe sencera; a més, hauràs de llegir en veu alta, modular la veu, improvisar parlaments, bastir arguments per a fonamentar les teues opinions, inventar històries i fer uns treballs diversos, originals, engrescadors i divertits.

Au, va, acompanya'ns!

COMPRESIÓ LECTORA

1. Quin és el tema principal del llibre que has llegit?

- L'explicació de la construcció del teatre romà de Sagunt.
- La història d'una companyia de teatre en l'època romana.
- La història d'un jove que vol aconseguir la llibertat.

2. Per què creus que el llibre es titula *Lluny de Roma*?

.....

.....

3. Localitza en la següent sopa de lletres cinc adjectius que definisquen el caràcter de Vitalis.

G	T	L	L	U	P	A	T	M
R	E	B	E	L	Q	I	N	B
C	A	V	W	A	E	H	E	J
J	O	U	M	C	U	I	L	K
X	T	R	S	R	A	C	A	T
G	A	Q	A	V	V	U	V	L
R	B	P	K	T	I	Z	Ç	U
D	T	I	U	R	J	P	Y	N
A	S	N	V	O	U	O	S	M
H	B	Y	R	A	Q	X	S	Ç
I	M	P	U	L	S	I	U	T

4. Classifica aquests personatges en plans (no canvien al llarg de la història) i redons (el seu caràcter o pensament canvia durant el llibre).

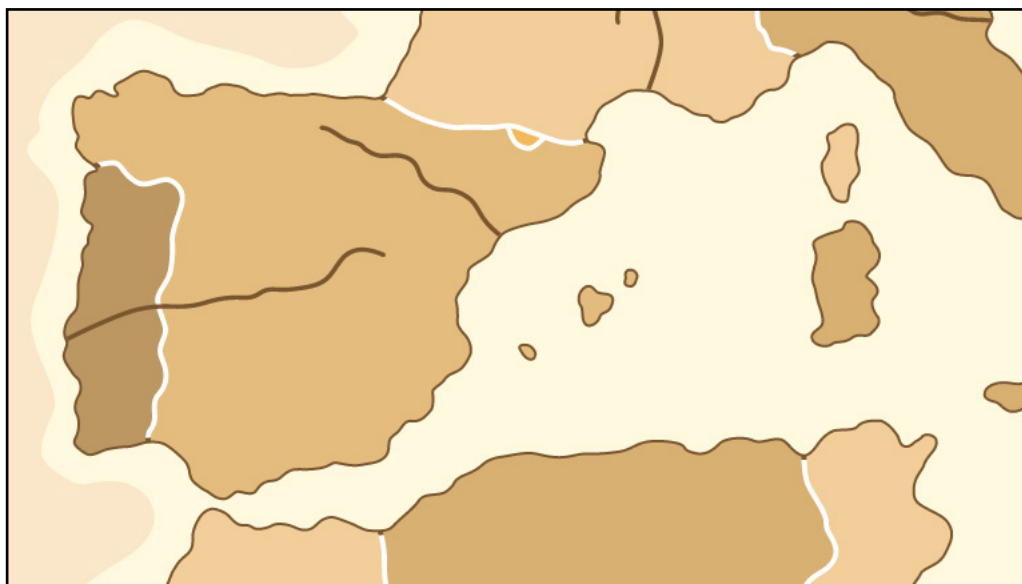
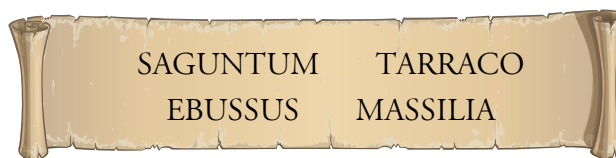

PERSONATGES PLANS	PERSONATGES REDONS
.....
.....
.....

5. Segons el que es conta al llibre i on se situa la història, en quin moment de la civilització està localitzada l'acció?

.....

6. Al llibre apareixen noms de ciutats tal com es deien en l'època romana. Busca l'equivalent dels topònims en l'actualitat i localitza'ls en un mapa.

7. Al llibre es parla molt de les condicions de vida dels esclaus. Escriu els trets més rellevants de la situació d'aquest grup social.

.....

.....

.....

.....

.....

8. Si abans de la construcció del teatre ja es feien representacions a places i carrers, per què és important la inauguració del teatre romà?

9. Explica com era la forma de viure d'una companyia teatral. Com es veia socialment aquesta faena?

10. Quina és l'obra de teatre que representa la companyia? Fes un resum de l'argument.

11. Què ocorre durant el sopar a casa de Luci Baebius Caulis que posa en alerta Vitalis respecte a Hortensi?

12. Les festes Saturnals eren molt importants en aquella època i mentre duraven es permetien certes llicències des del punt de vista social. Copia un fragment en què n'apareguen com a mínim un parell.

13. Com se sent Vitalis al capítol «L'últim assaig» en parlar de l'ambient dels actors de la companyia teatral? Per què?

14. Explica quin succés fa que Vitalis acabe actuant a l'obra de teatre.

En la fitxa d'aquest llibre en el web www.bromera.com trobaràs recursos digitals sobre l'obra que acabes de llegir.

LECTURA EN VEU ALTA

Abans de començar a llegir en veu alta...

- Subratlla les paraules menys conegudes per a tu i repeteix-les tantes vegades com ho necessites.
- Fixa't bé en la puntuació.
- Assegura't que entens tot el text.

1. Llig en veu alta.

A la fi van arribar al magatzem. Feia fred i es van asseure tots al voltant d'una foguera. Mentre menjaven els plats que havien preparat els esclaus de Luci, començaren a contar històries de la seua vida, uns i altres explicaven anècdotes que havien compartit de totes les ciutats on havien actuat, però sobretot parlaven de Roma, el centre del món, la ciutat que albergava un milió d'habitants. Només Horaci, Hortensi i l'anomenat Antoni eren ciutadans romans, els altres set components de la companyia, tres dones i quatre homes més, eren esclaus vinguts de tot arreu, cadascun tenia un relat diferent, però explicaven la mateixa història de desàrrelament, de com al principi els havia costat adaptar-se a la nova vida.

Roma era un imperi que s'alimentava d'ànimes de tot arreu.

2. En grups de quatre, repartiu-vos els personatges que esmenta el text anterior i inventeu una història per a ells. Després, feu una lectura en veu alta dels vostres relats.

3. Encercla els signes de puntuació de diversos colors. Després, en grups de tres, repartiu-vos els papers del narrador, de Vitalis i d'Hortensi i feu-ne la lectura dramatitzada.

–Conserva aquesta emoció, Vitalis, els homes ens amaguem sempre darrere d'una màscara, però la por que sents ara és real. –Tot d'una va afluir la pressió sobre el seu coll i va deixar escapar una riallada. – Un actor et pot fer sentir qualsevol cosa, és per això que actuem, per fer riure o plorar, per traure l'esperit que tots portem dins.

I de sobte va pujar damunt la taula, i es va posar a quequejar:

–Ci, ci, ci..., ciuta, ciuta, ciuta... –Va fer una carassa, feia l'efecte que l'esforç de parlar l'irritava – Ciutadans de Ro, Ro, Ro... de Rooomma. Vaig a, vaig a ti, ti, ti, tirar, tirar-me un edicte.

Llavors Hortensi va fer un rot i l'escàs públic va esclafir a riure. Després l'actor va saludar, es va asseure a taula i es va servir un altre got de vi. Vitalis havia reconegut en la imitació les maneres de l'emperador Claudi, de qui tothom sabia que era farfallós. Va mirar de reüll la gent que hi havia a la taverna, una denúncia per burlar-se de l'emperador els podia costar la mort, però estaven tots tan beguts que dubtava que l'endemà se'n recordaren de res. Es va adreçar a Hortensi, admirat del seu art.

–Com pots fer això? –va preguntar entusiasmat-. Com pots transformar-te així?

Hortensi va parlar orgullós.

–És el déu que em pren, de sobte ja no soc jo i em convertisc en l'ànima del personatge. Tinc una idea al cap i la perseguisc –Hortensi va clavar la mirada en el buit, feia l'efecte d'estar revivint una escena del passat-. No hi ha res com això, Vitalis. No et pots imaginar com és actuar per a vint mil ànimes al teatre de Pompeu.

4. Voleu sentir eixa emoció de què parla el text anterior? Escolliu frases del llibre a l'atzar i pronuncieu-les amb diferents intencions i tonalitats: alegria, tristesa, por, fúria, dubte...

LECTURA DIALOGADA

- 1. Amb l'ajuda del professor o professora, acordeu una data per a rellegir un capítol concret del llibre. Cada un, de manera individual, ha de subratllar aquelles oracions o fragments que li criden l'atenció, que trobe especialment difícils, o que parlen de temes interessants per a ser discutits entre tota la classe.**

Ja a l'aula:

- Seieu en rogle per a començar l'activitat.
- Trieu un company o companya perquè modere la tertúlia.
- Per torns, aneu llegint els fragments que us hagen cridat l'atenció, i digueu per què.
- Després de cada lectura, establiu un diàleg i doneu les vostres opinions.

Proposeu algun altre capítol per a llegir i comentar seguint el mateix procediment descrit més amunt.

- 2. Als set esclaus que formen part de la companyia teatral, malgrat arribar de llocs diferents, els uneix un sentiment de desarrelament.**

- Per què penseu que se senten així?
- En quines situacions la gent ha de deixar el seu país per a anar-se'n a un altre i amb quina intenció ho fan?
- Heu passat per una situació similar? Com us heu sentit?
- Com podeu ajudar per a fer sentir a algú més integrat?

- 3. Torneu a llegir aquest fragment del llibre i parleu sobre les condicions de vida dels actors i les actrius.**

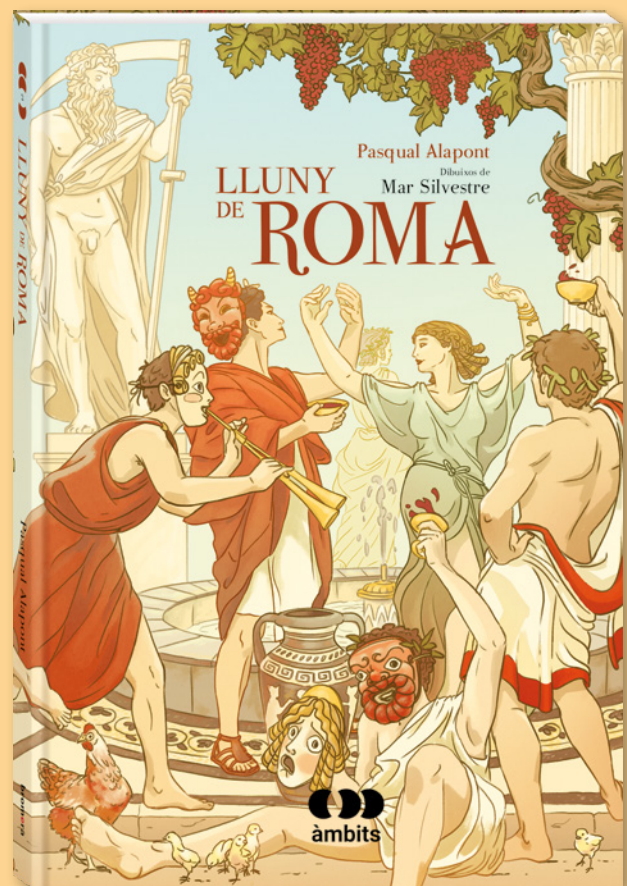
«A hora foscant van tornar al magatzem que els havia de fer de llar. Uns esclaus de la casa de Luci s'havien encarregat de preparar el sopar al forn que feien servir per coure els atifells de terrissa. No hi havia llits per estirar-se i tota la companyia es va instal·lar sobre quatre taulers al voltant d'un foc fet amb garbons de llenya. Quan la fatiga els va anar vençant es van acomodar a les màrfegues, uns per parelles i altres sols.»

- En quines condicions s'allotjaven els actors i les actrius? Quina informació us proporciona el text sobre el seu estatus social?
 - Quins problemes de salut es poden derivar d'aquestes condicions de vida?
- 4. Vitalis mostra un evident inconformisme amb la situació que li ha tocat viure: ha nascut esclau i el seu futur està ja marcat. Malgrat això, es mostra fidel tant a Demetri com al seu amo.**
- Què opineu d'aquest comportament? Creieu que li proporciona beneficis?
 - Penseu que en l'actualitat el futur de les persones també està marcat per la procedència o per la família on naixen?
 - Poden els estudis i la formació ajudar a canviar la situació social?

Quadern didàctic
referit al llibre
Lluny de Roma
(ISBN: 978-84-1358-168-2)
© Lola Moreno
© Edicions Bromera, SLU
www.bromera.com

Lluny de Roma

Durant el mandat de l'emperador Claudi, la ciutat de Saguntum inaugura el seu portentós teatre. Per a l'estrena, durant les festes Saturnals, es contracta una companyia de... la mateixa capital de l'imperi! Vitalis, un esclau de la família de Lucius Baebro, s'ocuparà dels preparatius, però una conspiració es posa en marxa i amenaça de tenyir de sang la celebració.

Pasqual Alapont

Ha desenvolupat el seu treball a cavall entre la literatura i el teatre, on ha exercit d'editor, traductor, guionista i dramaturg. És especialment reconegut per les seues obres infantils i juvenils –autèntics èxits de vendes, com ara *L'infern de Marta* (Premi Protagonista Jove), traduït a l'èuscar, el castellà, el galleg, el portugués i l'eslové.

Mar Silvestre

Ha il·lustrat contes, portades de discos, novel·les i llibres de lectura. També té experiència en el món del còmic com a dibuixant i colorista i en l'àmbit de l'animació, on està especialitzada en preproducció.

